

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposke ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2465
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Politični remis

Ako se ozremo nazaj v dobo zadnjih let, potem vidimo v vseh v ospredju velike evropske politike silna, a tudi neupogljiva prizadevanja Nemčije, da bi se osvobodila vseh notranjih in zunanjih, moralnih ter materialnih posledic svojega poraza v svetovni vojni. V živem spominu so nam še dolgotrajni in obupni boji za črtanje reparacij, ki so se zaključile naposled s popolno nemško zmago. S to zmago je bil zadan versailleski mirovni pogodbi prvi udarec, v prejšnji stavbi je nastala velika razpoka, katero so Nemci zopet izkoristili v svoje namene. Od konference v Lozani dalje se ta razpoka stalno veča. Kar se pa ne da zaenkrat še doseči tudi pravno, se dela samovoljno. Tu di na prvem mestu nemško oboroževanje.

Ker je Nemčija uvidela, da je »nespremenljivost« versailleske mirovne pogodbe v resnici le fikcija, se je pričela oboroževati ilegalno; najprej seveda skrajno previdno, potem pa vedno bolj neovirano. Naposled je njeno oboroževanje že tako brezobzirno, da sploh ne zanima več pravice do oboroževanja, ampak priprosto legalizacijo že obstoječe oborožitve! Ko so bili izgledi za sklenitev povoljne razorožitvene konvencije še precej veliki, je Nemčija celo že dobila na zagotovilo ostalih velesil, da se ji bo priznala teoretična enakopravnost, ko pa je zahtevala tudi realizacijo tega priznanja, so nastale težkocije, ki so privedle do tega, da je Nemčija, kakor znano, zapustila razorožitveno konferenco in Društvo narodov ter se umaknila v splendit isolation. Ostale velesile, v prvi vrsti Francija, so takrat sicer zatrjevale, da jih odhod Nemčije prav nič ne moti in bodo izvedle vse svoje načrte tudi brez nje, razvoji dogodkov pa je dokazal nasprotno.

Danes ve ves svet, da je razorožitvena konferenca razpadla samo zaradi odstranitve Nemčije in je vsaka obnovitev toliko časa brezplodna, dokler se Nemčija spet ne vrne v Ženevo. Toda tudi drugi večji načrti so brez sodelovanja Nemčije nikakor ne dajo uresničiti. Med te neuresničljive načrte moremo šteti v prvi vrsti vzhodni pakt v svojem prvotnem zarodku, kakor tudi sedaj toliko forsirane podonavske pakte. Vsega tega se zlasti dobro zavedajo v Londonu, zato je sedaj glavna skrb angleške diplomacije spraviti Nemčijo nazaj v Ženevo. Pa tudi v Parizu niso slepi, četudi morda drugače govore in pišejo. In ker smo ravno sedaj dospeli pred najnujnejšo potrebo vrnitve Nemčije v Ženevo, bodo vsi napor evropske diplomacije prihodnjih dni posvečeni temu namenu. Z uspehom ali brez uspeha? Nemčija izjavlja samo, da je vsak trenutek pripravljena na vrnitev, toda samo pod pogojem, da se legalizira njena oborožitev in se ji prizna neomejena materialna in moralna enakopravnost. V tem primeru se bo tudi pogajala za uresničenje drugih velikih diplomatskih načrtov, ki naj bi se zaključili z raznimi pakti.

Pa tudi Francija ne izjavlja več — kakor še nedavno — da je sploh načelno proti izpolnitvi nemških zahtev; pravi le, da se je mogoče lotiti vprašanja priznanja nemške enakopravnosti šele tedaj, ko se Nemčija že vrne v Ženevo in pristopi k projektiranim paktom. V tem pa je vsa nespravljivost francoskega in nemškega stališča. Šahovska igra je prispela na remis. Nemčija se vrne, ako ustrežejo njeni zahtevi, Francija pa ustreže njeni zahtevi, ako se —

Bolgarija dobila novo vlado

Kimon Georgijev moral odstopiti — Novo vlado je sestavil general Zlatev — Zunanji minister ostane Batolov — Vlada ostane zvesta načelom 19. maja

SOFIJA, 23. januarja. Spor bolgarske vlade z Društvom narodov zaradi finančnega poročila odbora strokovnjakov je postal povod dogodkov, ki jih nihče ni pričakoval. Zgodilo se je, kar se je na tistem že več časa pripravljalo, ko so zlasti iz vrst vodilnih vojaških osebnosti pripravljali odstranitev vlade Kimona Georgijeva. Dogodki so se razvili naglo in za javnost nepričakovano. Včeraj ob 15. uri je bil ministrski predsednik Kimon Georgijev poklican v avdienco k kralju ter je ob tej priliki najavil odstop celokupne svoje vlade. Vest o odstopu vlade se je bliskovito razširila po Sofiji. Bolgariji in ostalem svetu. Takoj nato so se pa tudi že pojavile govorice, da se pripravila vojaška diktatura. Kmalu po odhodu Georgijeva je kralj Boris poklical k sebi vojnega ministra generala Zlateva ter mu poveril mandat za se-

stavo nove vlade. Novi mandatar krone je takoj pričel pogajanja s svojimi somišljeniki za sestavo novega kabineta. V zvezi s temi spremembami so bile takoj izvršene v Sofiji in drugod tudi neke aretacije. Kakšen bo nadaljnji razvoj, zaenkrat še ni mogoče točno ugotoviti.

SOFIJA, 23. januarja. Vojni minister general Petko Zlatev je prišel o polnoči znova na dvor in izročil kralju Borisu v potrditev listo nove vlade. Ko je ob polne zapustil dvor, je Zlatev izjavil novinarjem, da je nova vlada že sestavljena in potrjena. Tvorijo jo: ministrski predsednik in vojni minister general Petko Zlatev, notranji minister polkovnik Krun Kolev, zunanji minister prof. M. Oletov, pravosodni in začasni finančni minister dr. Kalendarov, prosvetni minister general Radev, poljedelski mini-

ster Javaki Milov. Po prečitaniu liste je izjavil novi ministrski predsednik: »Nova vlada bo, kakor njena prednica, skrbela za uresničenje idej 19. maja. V notranji politiki bo njena skrb še bolj utrditi državno avtoriteto. Vabim vse domovini zveste organizacije k sodelovanju za dobrobit države. V zunanji politiki ne bo nobenih sprememb. Bolgarija želi živeti z vsemi sosedi v miru in prijateljstvu. Nova vlada je prepričana da bodo obnovitvena dela na temelju načel 19. maja našla v sodelovanju ves narod, da se narodu in državi ustvari boljša bodočnost.

SOFIJA, 23. januarja. Sinoči je poklical novi premier Zlatev k sebi vse poveljnike vojaških oddelkov sofijske garnizije in jim dal potrebna navodila. Vse vojaštvo je strogo pripravljeno.

Izigravanje koroških Slovencev

PRITOŽBA KOROŠKE SLOVENSKE NARODNE MANJŠINE PRED DRUŠTVOM NARODOV ODLOŽENA.

ŽENEVA, 23. januarja. Kakor znano, je 28. septembra lani vložil bivši koroški deželni poslanec dr. Franc Petek pri manjšinskem odboru Društva narodov pritožbo koroške slovenske narodne manjšine proti avstrijski vladi zaradi zatiranja koroških Slovencev in postopanja pri zadnjem ljudskem štetju 22. marca lani. Med tem pa, ko so se na sedanjem zasedanju sveta Društva narodov obravnavale vse manjšinske pritožbe, se je pritožba koroških Slovencev odgodila

na prihodnje zasedanje. Izza kulis se je moglo izvedeti, da je to odgoditev dosegla Avstrija na pritisk svoje zaščitnice Italije. Kakor izgleda, bi se pritožba koroških Slovencev sploh rada založila v miznicah manjšinskega odbora. Ako se bo hotelo to preprečiti, bo na vsak način potrebno, da se kdo za pritožbo zavzame. To bi bila v prvi vrsti dolžnost celokupne manjše antante, ker bi njena pomembnost zalegla vsaj toliko, kakor zavzemanje katere izmed velesil.

Slavospev latinskemu bratstvu

PARIZ, 23. januarja. Ob priliki manifestacije Latinske unije v Toulouseu je govoril tudi bivši predsednik francoske republike Doumergue, ki je dejal, da mora ostati rimski sporazum vedno v veljavi, ker sta Francija in Italija članici iste družine, ki mora izvršiti veliko skupno delo. Ta pakt je za ohranitev rimske in latinske unije popolnoma naraven, ker bi razpad te zveze pomenil za ves svet nepopravljivo škodo. (?) Mimo tega je francosko-italijansko prijateljstvo garancija miru v Evropi.

Plebiscit za Klaipedo?

LONDON, 23. januarja. »Daily Express« razpravlja v uvodniku o Klaipedi in dokazuje, da je Klaipeda s svojim avtonomnim ozemljem nemška že od časa ustanovitve nemških križarjev. List pravi, da bi Anglija gotovo podpirala Nemčijo, ako bi zahtevala tudi za Klaipedo plebiscit. Akcija

vrne. Popoln remis! Tako ni mogoče dalje; pričeti bo treba novo igro. Aranžer je hoče biti London. Mu bo uspelo? Kdaj in kako ne vemo, vemo pa eno: da bo naposled prav gotovo dosegla Nemčija to, da bo nastala v versailleski mirovni pogodbi še večja razpoka. Počasi, a sigurno se Nemčija osvobojuje posledic poraza.

za plebiscit v Klaipedi se propagira pa tudi po nemških listih, ki imenujejo to ozemlje »vzhodno Posaarje«.

Heimwehr za Habsburžane

DUNAJ, 23. januarja. V nedeljo je bila konferenca voditelj Heimwehra, na kateri je imel knez Starhemberg velik programatičen govor. V tem govoru se je Starhemberg dotaknil tudi habsburškega vprašanja ter dejal med ostalim: »Habsburško vprašanje je za Avstrijo največjega pomena. Samo Habsburžani bodo lahko utrdili mir v srednji Evropi in ga tudi ohranili. Vendar habsburško vprašanje sedaj še ni aktualno, ko pa postane, ga bo rešila Heimwehr, ne legitimisti.«

HERRIOTOVO PRIZNANJE.

NEW-YORK, 23. januarja. Francoski minister Herriot je objavil v Hearstovem tisku daljši članek o političnem položaju v Evropi. V njem se bavi največ s prizadevanji Italije za zagotovitev avstrijske neodvisnosti in pravi, da se bo Italija samo takrat čutila varno, kadar bo neodvisnost Avstrije res popolnoma zagotovljena. Vprašanje neodvisnosti Avstrije je bil glavni predmet razprav rimskega sestanka. Za vsa ostala vprašanja se Italija ni toliko brigala, zato je tudi dosegla popoln uspeh. Francija je tudi proti svojim interesom ugodila Italiji, samo da zagotovi mir.

REKONSTRUKCIJA NEMŠKE VLADE.

BERLIN, 23. januarja. Po zatrdilih iz vladnih krogov se pripravlja v Nemčiji dalekosežna rekonstrukcija vlade. Predvsem postane dr. Schacht finančni minister z velikim uplivom na vsa gospodarska ministrstva sploh. Mimo tega bi postal dr. Hugenberg Schachtov pomočnik in bi mu pripadale zlasti agrarno-politične zadeve. Ako se to res zgodi, pomeni, da se je Hitler vdal uplivom državne vojske in konservativnih krogov in je zato treba pričakovati velikih sprememb tako v nemški notranji kakor tudi zunanji politiki.

BECK BO GOVORIL.

VARŠAVA, 23. januarja. Zunanji minister Beck je po vrnitvi iz Ženeve sklenil, da bo imel 25. t. m. v zunanje-političnem odboru senata ekspozice o zunanje-političnem položaju, zlasti pa z ozirom na zadnja pogajanja v Ženevi. Ob tej priliki bo tudi določil končno stališče Poljske do vzhodnega pakta.

GÖRING OBIŠČE POLJSKO.

PARIZ, 23. januarja. »Matin« poroča, da bo nemški minister Göring v kratkem uradno obiskal Varšavo. Pilsudskem v Belvederu.

Sprejet bo tudi pri voditelju maršalu NOV STRAH NA DUNAJU.

DUNAJ, 23. januarja. Na tukajšnjem nemškem poslaništvu je položena knji ga za vpis čestitk k zmagi v Posaarju. Avstrijska oblastva so pa obdala poslaništvo s kordonom policije in pušte k podpisu le uradne zastopnike, ker se boje, da bi se sicer to čestitanje lahko spremenilo v »plebiscit« Avstrijcev za Nemčijo.

NOVE ARETACIJE V AVSTRIJI.

DUNAJ, 23. januarja. Na Gornjem Avstrijskem so aretirali znova 3 voditelje narodnih socialistov, ki so imeli vsak po 200 članov napadalnih oddelkov. Pri njih so našli tudi seznane članov.

ABESINIJA SE PRIPRAVLJA.

RIM, 23. januarja. Tukajšnji listi poročajo iz Djibutija, da je postal abesinski vojni minister Ilu Babor ras Mula Chieta. V Adis Abebo pa je prišla švedska vojaška misija, ki bo prevzela vodstvo tamkašnje vojaške šole. Misijo tvorijo stotnik in 4 podporočniki.

Dnevne vesti

Mariborski hoteli, restavracije, kavarne in gostilne

Vzporedno z razvojem in napredkom tujkega prometa v našem mestu so se v zadnjem času modernizirale tudi mariborske restavracije, kavarne, gostilne in hoteli. Znan je Maribor po svojih udobnih kavarnah in so le redka manjša mesta, ki bi se lahko postavljala s tako lepimi hotelskimi dvoranami, kakor prav Maribor. Iz poročila, ki ga je podal tajnik mariborskega Združenja gostilniških podjetij na ponedeljskem obnem zboru posnemamo, da šteje združenje 137 članov, od teh 81 članic. Zreženo večino gostilniških podjetij imajo v Mariboru v rokah zakonske in nezakonske polovice. Obrt pa je lani izvrševalo 128 članov, dočim je ostalih 9 oddalo svoje lokale v najem ali pa jih opustilo. Nova koncesija ni bila lani nobena podeljena.

Po številu ima Maribor 87 gostiln, 7 restavracij, 14 bufetov, 1 hotel, 2 prenočevališča, 1 krčmo, 8 kavarne, 4 hotele z restavracijo, 1 avtomatični bufet, 2 kavarne z restavracijo in 1 gostilno s kavarno. V vseh omenjenih podjetjih je bi-

lo lani zaposlenih 58 natakarjev, 54 natakaric, 17 učencev, 2 učenki, 1 kuharski vajenec, 38 kuharic, 1 kuhar, 1 slaščičar, 2 portirja, 16 blagajničark, 3 poslovodkinje in 6 poslovodja. Skupno torej 194 moči. Iztočili pa so lani mariborski »birti« 14.850 hl vina, 3.543 hl piva in 793 hl žganja. V kratkem pa bo otvorena nova Guštinova restavracija in kavarne in se bo torej število pomnožilo za eno restavracijo s kavarno.

Glede policijske ure so imeli doslej mariborski gostilničarji in kavarnarji, kakor tudi hotelirji in restavratirji precej težav. Ni minil dan, da ne bi imeli na policijske zabeležene prijave o prekoračenju policijske ure, kar je za gostilničarje neprijetna zadeva, ker morajo plačati precejšnjo kazen. Stopila pa bo v veljavo nova naredba, po kateri bodo morali nositi vse posledice prepovedanega prekoračenja policijske ure gosti sami. In prav je tako, saj so prav gostje tisti, ki nočejo iz lokalov, čeprav to v čestih primerih gostilničarju ni po volji.

nih fondih, najetje velikega notranjega investicijskega posojila za izvedbo velikih javnih del; ukinitve obdavčenja delavcev s kulukom itd. Resolucije bodo predložene vsem merodajnim činiteljem.

Pri obdelavi sivorumenkasti barvi kože, motnih obeh, slabem počutju, zmanjšani delavni moči, duševni depresiji, težkih sanjah, želodčnih bolečinah, pritisku v glavi, namišljeni boleznii je pametno, da izpijete nekaj dni zapored vsako jutro na tešče kozareček naravne »Franz Josefove« grenčice. V zdravniški praksi se »Franz Josefova« voda zaradi tega posebno uporablja, ker naglo odstrani vzroke mnogih pojavov bolezni. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz sodne razpravne dvorane. Dodatno k našemu poročilu, da je ukazal predsednik ob priliki neke razprave izprazniti razpravno dvorano, objavljamo še nekatere podrobnosti tega dogodka. Zadnje čase je poslušalo kazenske razprave izredno veliko poslušalcev. Sodišče je bilo prepričano, da je med njimi tudi nekaj temnih elementov. Zaradi tega je predsednik senata, okrožni sodnik g. dr. Tom bak zaprosil policijo, naj bi perlustrirala vse poslušalce. To se je zgodilo in je policija vjela nekaj sumljivih »ptičkov«.

Plešec, ali beloglavi jastreb, ki meri z razprtimi krili 2 metra 60 cm je bil nedavno ustrelen v Jergopoljih v Južni Srbiji, od koder ga je prejel naš mariborski zoološki preparator g. Franc Walner ter ga nagačil. Plešec je jastreb, ki živi večinoma v Afriki, redkeje pa v južnih predelih Evrope. Kdor bi veliko ptico rad videl, naj se potruži v Slovensko ulico 18.

Znaten prispevek mariborskih rotarijcev za pomožno akcijo. Rotary-klub v Mariboru je sklenil, da nakloni pomožni akciji mariborske mestne občine lepo darilo 4000 Din.

Vodnikove knjige. Še nekaj kompletnih garnitur ima na razpolago knjigarna Tiskovne zadrage, Aleksandrova cesta 13. Članski sestanek Sokola Matice. Danes v sredo ob 20. uri bo v spodnji dvorani Narodnega doma članski sestanek, na katerem bo razgovor o obnem zboru, ki bo v četrtek 30. t. m. Udeležba je za vse članstvo obvezna.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Četrtek, 24. januarja ob 20. uri: »Izgubljeni valček.« Red D.

Petek, 25. januarja ob 15. uri: »Idealni soprog.« Dijaška predstava.

Dijaška predstava bo v petek 25. t. m. ob 15. uri. Uprizore komedijo »Idealni soprog«, zelo duhovito in napeto delo, ki je obšlo vse odred ter tudi v Mariboru doseglo v Skrbinskih režiji popoln uspeh. V večjih vlogah: Severjeva, Starčeva, Barbičeva, Grom, Skrbinšek in Furijan. Vstopnice od 7 Din navzdol. Po možnosti se naj vstopnice naroče skupno do četrta 24. t. m. zvečer.

Gledališki abonente redov A, B in C se naprošajo, da blagovolijo upoštevati bolezenske primere v gledališkem ansamblu, ki se je moral zaradi njih prvotno zamišljeni red predstav predruhati čiti ter bo zato v četrtek 24. t. m. spet predstava za red D, in sicer »Izgubljeni valček«.

Bernad Shaw, slavni angleški dramatik, čigar dela romajo po vsem svetu, pride na mariborskem odru na vrsto s svojo komedijo »Zdravnik na razpotju«.

VEČER VESELIH PESMI 23. I. - »Maribor«

Nezgodna kronika. V mariborsko bolnišnico so včeraj in danes dopoldne pripeljali več ponesrečenov. Na Kozjaku je 4-letnemu viničarjevemu sinu Jakobu Kelišu padel na nogo kosa lesa in mu jo hudo poškodoval. Na Pobrežju je padel 25-letni trgovski pomočnik Josip Fras in si hudo poškodoval desno nogo. V Črešnjemcu si je pri smučanju zlomil levo roko 17-letni kovaški pomočnik Ivan Kržič. Na Vodnikovem trgu stanujoča 5-letna hčerka delavca Rozika Horvatova je po nesrečnem naključju padla z mize in si hudo poškodovala levo roko. Pri padcu si je v Koških izpahnila desno nogo 65-letna posestnica Marija Oničeva. Pri smučanju si je zlomil levo nogo v Počehovi 14-letni mizarjski vajenec Leopold Felser. V bogoslovju zaposlena kuharica, 30-letna Amalija Rakuševa, se je pri čiščenju nevarno vrezala z nožem v desno roko. Podobna nezgoda je doletela v Hočah 20-letnega hlapca Lovra Arnovčka. Levo nogo pa si je zlomil pri padcu na Meljski cesti 30-letni delavec Henrik Dojčer.

Selem za živino. Na včerajšnji sejmi so prignali 16 konjev, 11 bikov, 80 volov, 279 krav, 18 telet, skupno torej 404. Kupčija je bila in je bilo prodanih 212 glav. Cene so bile naslednje: debeli voli 2.50 do 3.50 Din, poldebili 2 do 2.25 Din, voli za rejo 2.50 do 3 Din, biki za klanje 2 do 2.75 Din, klavne krave debele 2.50 do 2.80 Din, plemenske krave 2 do 2.25 Din, krave za klobasarije 1 do 1.50 Din, molzne krave 2.25 do 3 Din, breje krave 2.25 do 3 Din, mlada živina 2.75 do 3.50 Din, teleta 3 do 4 Din. Cena mesa: volovsko meso I. vrste 8 do 10 Din, II. vrste 6 do 8 Din, meso bikov, krav in telet 4 do 6 Din, telečina I. vrste 8 do 10 Din, II. vrste 4 do 6 Din, svinjina sveža 8 do 12 Din.

Vremensko poročilo s pohorskih vrhov. Davi ob 7. uri jutraj: Pohorski dom in Mariborska koča: — 10 stopinj C, mirno in jasno, 30 cm pršica, sankališče dobro; Ruška Koča: — 9 stopinj C, mirno in jasno, 30 cm pršica, sankališče dobro; Ruška koča: — 9 stopinj mirno in jasno, 40 cm pršica; Koča na Pesku: — 12 stopinj C, mirno in jasno, 50 cm pršica; Sv. Lovrenc na Pohorju: — 9 stopinj C, jasno, 30 cm pršica, skakalnaica uporabljiva; Rimski vrelci: — 13 stopinj C, mirno in jasno, 18 cm pršica; Peca: — 16 stopinj C, jasno, nekoliko vetrovno, 110 cm snega. Smuka vsepovsod zelo dobra, razen na odprti grebenih, kjer je sneg poledenel.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 4 stopinje C pod ničlo; minimalna temperatura je znašala 9.2 stopinj C pod ničlo; barometer je kazal pri 17 stopinjah 748, reduciran na ničlo pa 745.9; relativna vlaga 100; vreme je oblačno in tiho; vremenska napoved ne napoveduje nobene bistvene spremembe.

Lepote in krásote francoske riviere

Predavanje Francozinje ge. Anthoine. — Od Port Crosa do Mentona.

V ponedeljek zvečer je bilo v dvorani prejšnjega kina »Apolo« skioptično predavanje, ki sta ga skupno organizirala mariborska Ljudska univerza in mariborski Francoski krožek. Predavala je odlična francoska javna delavka ga. Th. Anthoine, ki jo je pred pričetkom predavanja prisrčno pozdravil v francoščini v imenu Francoskega krožka in Ljudske univerze prof. Gasparin. V svojih izvajanjih je omenjal trdne prijateljske veze, ki družijo francoski in jugoslovanski narod. Predavateljica se je za iskreno topli pozdrav najprej ljubeznivo zahvalila ter se v občutenih besedah spomnila podlega marsejskega zločina, ki je globoko presunil srce in dušo francoskega naroda.

V svojem predavanju je predavateljica orisala in s skioptičnimi slikami pokazala vso dražestno naravno lepoto, s katero je obsula in oblagodarila priroda takozvano francosko riviero. Številno navzoče poslušalce je popeljala od Port Crosa na otočja Ile de Porquerollos, Iles d'Hyeres, Ile d'Levant, potem na krasna kopališča Tropez, Fréjus, Cannes ter Nice, ki je čarovito središče tega prelestnega koščka francoskega sveta. Potem še Monte Carlo, mesto tolikih sreč in nesreč, Monaco, Villefranche in končno Menton, mesto sanj in tajinstvene privlačnosti. Na jasno izdelanih skioptičnih slikah so se vrstili parki, plaže, letovišča ter izredno lepi prirodni momenti, ki privabljajo vsako leto v ta košček zemlje nešteto letoviščarjev in gostov iz vseh delov Evrope ter ostalih celin.

Predavanje so posetili številni prijatelji francoskega jezika in kulture, ki so dvorano čisto napolnili ter odlično predavateljico nagradili s toplim in živahnim aplavzom ter pritrjevanjem.

Letošnja svetosavska proslava

Ze včeraj smo na kratko omenili, da bo 27. januarja v unioński dvorani tradicionalna svetosavska prireditve. Vsa leto se je počastil spomin sv. Save na dostojen način, toliko bolj se bo proslavil še letos, ko se praznuje 700-letnica smrti tega velikega prosvetitelja. Pri večerni prireditvi, ki se bo začela ob 20. uri, bodo na svečanem koncertu iz prijaznosti sodelovali: celokupen mešani zbor Glasbene Matice, komorni moški zbor, trio ge. Brandlove in operni pevec g. Neralič. Koncert bo otvoril g. Neralič ter nam s svojim melodičnim baritonom zapel dve krasni skladbi. Na klavirju ga bo spremljal g. prof. Mirk. Sledil mu bo trio ge. Brandlove z našimi znanimi umetnicami Faniko Brandlovo, Vali Garo in Magdo Rusijevo, ki bo izvajal Rahmaninovoga elegijsko trio. Po kratkem odmo-

ru pa bo zapel pod taktirko vsem že znanegat mojstra g. prof. Mirka komorni moški zbor pet krasnih pesmi, za ta večer nalašč izbranih. Sodelovali bodo solisti gg. B. Sancin, A. Živko, A. Faganeli in F. Neralič. Tem bo sledil naš, s svojo eksaktnostjo in finim predvajanjem znani mešani zbor mariborske Glasbene Matice pod vodstvom uglednega vodje g. M. Kozine. Le tri točke ima zbor na sporedu in se konča s himno sv. Save. Ze samo imena naših priznanih umetnikov in mojstrov nam zagotavljajo, da bo letošnja prireditve daleč nadkriljevala vse prireditve prejšnjih let in bo to res komorni večer, poln užitka, kakoršnih Maribor tako potrebuje. Iz prijaznosti je posodil klavir g. J. Brandl, imejitelj znane trvdke klavirjev v Mariboru. Vstopnice so cenjenemu občinstvu že sedaj na razpolago pri g. Zlati Brišnikovi v Slovenski ulici.

Za zimski sport

NIVEA kremo

Zlasti v mrzlih zimskih dneh potrebuje vaša koža, da ne postane razpokana in raskava dovoljno zaščito proti vremenu. Nadrgnite vsak večer pa tudi čez dan obraz in roke z Nivea-kremo in oster zrak ne bo škodoval vaši koži, ki bo ostala mehka in voljna. Odkod ta učinek? Od Euzerita! Prav ta napravi Nivea-kremo tako učinkovito.

Da oživite kri, pijte nekaj dni zapored zjutraj čašo naravne »Franz Josefove« grenčice.

Imenovanje kanonika. Na predlog pravosodnega ministra je napredoval v višjo položajno skupino pri mariborskem kapitu lu kanonik dr. Ivan Žagar.

Semester na osnovnih šolah in praznovanje svetega Save. Ker pade letos praznik svetega Save na nedeljo, ga bodo praznovali naše narodne šole že v soboto 26. t. m. z zaključkom prvega polletja tekočega šolskega leta.

Pred rešitvijo perečih delavskih vprašanj. V Beogradu je bila te dni anketa o delavskih vprašanjih, ki so se je udeležili predstavniki delavskih organizacij iz vse države in sta slovensko delavstvo med drugimi zastopala načelnik socialno-političnega urada g. Tone Brandtner kot zastopnik mariborske občine ter uradnik OUZD g. Petejan. Na anketi so temeljito razpravljali o vprašanju minimalnih mezd, o skrbstvu za brezposelne, o obdavčenju mest in o raznih drugih zadevah, ki tarejo danes delavski stan. Sprejetih je bilo več resolucij, v katerih zahteva delavstvo, naj se čimprej izda zakon o ustanovitvi odbora za pobijanje neelojalne konkurence in zlorabe pri določevanju minimalnih mezd, nadalje izvajanje zakonitih predpisov glede delovnega časa, razširitev državne podpore na 20 tednov, uvedbo novega socialnega davka za vse stanove in vso državo. Ustanovitev samoupravnih kontrol pri vseh občinskih in banovinskih social-

Slovani in morje. Mornarska sekcija priredi v soboto, dne 26. t. m. ob 20. uri predavanje dr. Sovdata iz Ljubljane o temi »Slovani in morje« v Ljudski univerzi. Pred predavanjem se bo prvič vrtil film našega Jadrana, ki ga je s svojimi sredstvi napravil tukajšnji krajevni odbor JS.

Ljudska univerza v Studencih. Jutri, v četrtek bo predaval g. Ivan Robnik o odnosih človeka do življenja. V petek pa nadaljujeta dr. Rosina in Vranc pravni tečaj, in sicer o testamentih in podedovanju.

Kolesarski klub »Poštela«, Radvanje, priredi v nedeljo, dne 27. t. m. izlet s sankami v Bistrico. Izletniki se sestanejo v gostilni Mautner, Zg. Radvanje, ob 14. uri. Članom, oziroma prijateljem kolesarskega sporta brez sank je na razpolago avto.

»Nanos«. Danes bo predaval gospod Žižek »O sodobnem teatru«. Vabljeni vsi, tudi nečlani.

Radio-Ljubljana. Spored za četrtek, 24. t. m. Ob 12.15: iz daljnje Španije plošče; 12.50: poročila; 13: čas, baletna godba na ploščah; 18: vojni plini; 18.20: smuška ura ljubljanske zimskosportne podzveze; 18.50: srbohrvaščina, poučue dr. Rupel; 19.20: čas, jedilni list, program za petek; 19.30: nacionalna ura; 20: prenos iz Beograda; 22: čas, poročila; 22.15: radio-orkester.

„Čuvajte Jugoslavijo!“

Slavnost v Zagrebu je nadvse sijajno uspela, sprejem ljubljanskega Sokola je bil na višini. Omenim naj samo, da smo bili posebno ljubljanski Sokoli navdušeno sprejeti. Izvožčki so nam zastoj prenašali prtljago in celo trafikantije nise hotele sprejeti od nas denarja. Hrana in prenočišča nas niso stala skoraj nič. Bratski in gostoljubni sprejem v Zagrebu mi bo ostal vse žive dni v najlepšem spominu. Ker so računalni na velik obisk, so zgradili provizoričen lesen, zelo velik na rodni hram, ki je sprejel pod svojo streho več tisočev. Saj nas je bilo samo iz Ljubljane 100 Sokolov in 400 drugih gostov. Petje je bilo divno in tudi druge točke sporeda so bile sijajne. Pri pogrnjenih mizah je bilo po sporedu več govoranc, kakršnih še nisem slišal. Višek navdušenja pa je dosegel govor našega starost dr. Ivana Tavčarja, ki je ob koncu izjavil, da bi mi planinski Slovenci ne imeli ničesar proti, če bi preko noči postali planinski Hrvatje. S temi besedami je dr. Tavčar vžgal nepopisno odobravanje, ki se dolgo ni hotelo poleči. Kreпки fantije Hrvatje so našega govornika dvignili na ramena in ga triumfalno nosili naokrog.

A.:

Na snežnih vrhovih

Sedaj, ko pišem te vrstice, osmi dan po vrnitvi s snežnih vrhov v dolino, v mesto — je zunaj zima, v moji duši pa lep spomin na presvete vrhove in veliko, žarko sonce.

Pred odhodom v hribe so začeli beli snežni metulji padati na zemljo, mirno in neobčutno kakor tolažba. Vzpenjamo se že in dozdeva se mi, da nam skozi smrekov gozd prihaja nasproti ledena, visoka žena, z otožnimi, globokimi očmi.

Vrvenje in šum mesta sta že daleč za nami. Samo med vejami vidim še oddaljene električne lučke na visokih stebrih — pozdrav v tem neskončnem, belim izgubljanju. Ljudem se tam doli že zapirajo oči, mi pa stopamo po trdi, okorni poti z ledenimi obrazi, polmračne sence nas spremljajo, misli so nam oklenjene, samo modro rebo z zelenkastimi zvezdami je nad nami. Groza nas je bilo mirne in tihe noči brez vetra krog nas.

Ob enajstih ponoči smo bili na čitju, na Voglu nad Bohinjskim jezerom. V koči je že vse počivalo, omamljeno od višinskega solca in snežne lepote.

Prekrasen dopoldan. Sonce se je dvignilo za gorami, kakor da se je pravkar okopalo v morju.

Med prvimi smo na nogah: že drče naše smuči proti Šiji planini, proti Orlovim glavam. Ko dosežemo sedlo, se nam odpre nepopisen razgled proti severu na veličastni Triglav, ki se dviga iz sinjih snežnikov, z vsem grebenom Triglavskega pogorja do Lanševice, proti jugu pa Bohinjsko pogorje: Bogatir, Podrita gora in drugi vrhovi v velikem polkrogu. Pod nami pa megleno morje. Nekdo zažvižga otožno melodijo...

Ure in ure smo se lovili po snegu, včasih je kdo izginil v kakšni kotanji, ki jih zaradi premočnega odboja svetlobe človek ne zapazi prej, dokler se ne znajde v snegu.

Na povratku pred solničnim zahodom smo se znašli pred neko pastirsko bajto,

kjer preživljata počitnice dva visokošolca. Iz oči jima žari goreča ljubezen do zasneženih planin, ki so tako omanne, a tako težko dostopne.

Nenadoma se je stemnilo, okrog nas je bila zopet tiha noč in občutila sem, kako velika je tajna te ledene, visoke žene z otožnimi, globokimi očmi.

Zadnje jutro nas je zbudila gosta megla. Oskrbnik nas je tolažil, da je više gotovo sonce. S tem upanjem smo hiteli navzgor, toda solca le ni bilo. Naš vodnik je zavozil kar v meglo. Hotel je, da mu sledimo, mi pa smo se bali negotove poti. Že ga nismo več videli in groza je postajala od hipa do hipa hujša. Neprodorna megla vse naokrog, njega pa od nikoder. Nenadoma je posijalo sonce; zopet smo mogli malo razgledati in slednjič se je tudi naš vodnik prikazal na drugem grebenu. Pravkar je snemal vrhove v solncu!

Zdaj smo bili zopet veseli. Vozili smo s podvojeno močjo. Precej utrujeni smo

prišli do Skalaškega doma. Kmalu smo se napotili v dolino.

Pot nas pelje med visokimi smrekami, ki se zasanjane in žalostne pod težkim snegom vidijo še višje. Že smo na Storeči Ravni, na posekališču med grmovjem, ki je posuto z ivjem. Narava je tudi temu golemu grmovju hotela stikati oblacilo.

Še nekaj sto korakov naprej in kakor skozi tenčico so se pokazale sive strehe Srednje vasi in Fužin, dalje sivomodra, težka plošča Bohinjskega jezera. Še nekoliko serpentin po bukovem gozdu, ki ga je še svetlejšega napravilo suho rumenkasto-rjavo listje in že smo na cestici proti Bohinjski Bistrici.

Zima je zunaj, v moji duši pa lep spomin na presvete snežne vrhove in veliko, žarko sonce.

Inominiake s CMD

celo galerija, ki je bila nabito polna poslušalcev. Župan je bil primoran energično posvariti galerijo in zapretili, da jo izprazni, ako bi se demonstracije ponovile. Proračun je bil nato z majhnimi spremembami z večino glasov sprejet.

Po sprejetju proračuna so sledile ostale točke dnevnega reda. V odbor za odmero pridobnine so izvoljeni gg. Lenart, dr. Fermevc in Josip Berlić. Prosilki Matildi Pečnikovi se prizna krajevna potreba za prevažanje oseb. Proštijski cerkvi

se nakloni 2000 Din kot honorar za cerkveno glasbo pri državnih svečanostih. Raznim društvom se podelijo podpore. Pri poročilih upravnega odseka se sprejme v domovinsko zvezo Mihael Hercog, dosedaj pristojen v občino Sv. Barbara v Hal. Končno se potrdijo sklepi ubožnega sveta.

Po javni seji se je vršila tajna seja, na kateri so razpravljali po večini o personalnih zadevah.

Sokolstvo

Obmejno sokolsko zborovanje

OBČNI ZBOR SOKOLSKEGA DRUŠTVA MARENBERG-VUHRED.

V nedeljo 16. t. m. se je zbrala naša sokolska družina tu ob severni meji, da poda svoj letni obračun. Skoraj vse članstvo je bilo navzoče in starosta br. Mravljak je ob napovedani uri otvoril zbor, pozdravil delegata župe br. Kranjca, okroglega prosvetarja br. Gačnika ter pokrovitelja novega doma br. inž. Pahernika.

Po odobritvi zapisnika so sledila kratka in izčrpna poročila društvenih funkcij narjev, ki so pokazala zelo veliko aktivnost in viden napredek društva. Načelnik br. Kolar se je v svojem poročilu dotaknil mnogih perečih vprašanj, ki jih bo treba še rešiti. Posebno je poudarjal, da je prav tu ob naši severni meji potrebno veliko dela, da obdržimo to kar je naše, pri tem pa ne smemo sami med seboj delati razkole in se cepiti v skupine. Skupno delo v strogo sokolskem in bratskem duhu bo rodilo zrele sadove.

Načelnica s. Poharjeva je podala poročilo, iz katerega je bilo točno razvidno stanje telovadcev in telovadk sploh. Tudi tu je bilo videti velik napredek. Prosvetar br. Terčak je v svojem poročilu pokazal, da je društvo tudi pri prosvetnem delu napredovalo in poudarjal, da je sokolska prosveta ona, ki daje telovadcu in ostalim lepo sokolsko vzgojo in teše karakter. Zato mora tudi telesna in duševna vzgoja iti vzporedno. Tu se je zglasil k besedi okrogli prosvetar br. Gačnik in se zelo pohvalno izrazil o prosvetnem delu v društvu.

Blagajničarka s. Pihlerjeva je podala sledeče poročilo: dohodki 10.000 Din, izdatki 10.000 Din, premoženje pa znaša 100.000 Din.

Sledilo je poročilo najmlajšega narodno obrambnega odseka, ki ga je podal br. Terčak. Šele dobra dva meseca deluje ta odsek in že so vidni njegovi uspehi. Šteje komaj 4 člane, ki so br. Terčak, br. Cizej, br. Kandrič in br. Kolar. Ti štirje so si nadeli dve veliki in važni nalogi: 1. zgraditev prepotrebne Sokolskega doma; 2. ščititi narodne, državne in sokolske interese tu ob meji. (O tem poročilu bomo podrobneje še spregovorili).

Revizorji so pregledali knjige in inventar ter izrekli celokupnemu odboru absolutno zadovoljstvo. Sledi je živahna debata k posameznim poročilom. Po prečitani poslanici SKJ in 5 minutnem odmoru so sledile vo-

litve novega odbora. Sprejeta je bila soglasno naslednja lista:

Starosta: br. Mravljak, podstarosta br. Stane Terčak, načelnik br. Vilko Kolar, načelnica s. Sonja Poharjeva, podnačelnik br. Filip Žibert, podnačelnica s. Gizela Simerlova, prosvetar br. Dilko Kolar, tajnik br. Valentin Jugovič, blagajničarka in statističarka s. Vera Pihlerjeva, gospodar br. Ivan Sumandl, društveni zdravnik br. dr. Pregelj, narodno-obrambni referent br. Stane Terčak, socialni referent br. inž. Franjo Pahernik; odborniki: br. Završnik, br. Picek, s. Majcenova, br. Potočnik, br. Bratuša, br. Mravljak; namestniki: br. Krapušek, Bremec, Somer, Zolgir, Sevshek in Mravljak; revizorji: br. Mence, Minařik, s. Konradova; namestniki: br. Petovar, s. Nagodetova, s. Ferjančičeva; razsodšče: sodnik br. ing. Pahernik, namestnik br. Lešnik, zapisničarka s. Ferjančičeva; člana br. Menhart, br. Zörer, namestnika br. Pernat in br. Cepl. Želimo novemu odboru mnogo uspehov! Čuvajmo Jugoslavijo! Zdravo!

Sokolsko društvo Maribor Matica, smučki odsek: Ob priliki župnih smučskih tekem, ki bodo v nedeljo 27. t. m. pri Ruški koči, priredi odsek izlet za vse smučarje in sankarje. I. skupina: Zbirališče Glavni trg. Odhod v soboto 26. t. m. ob pol treh preko Mariborske koče. Vodja br. dr. Mihačič. II. skupina: Zbirališče Glavni kolodvor, odhod z vlakom ob 18.41 do Ruš. Vodja br. VI. Venuti. III. skupina: Zbirališče Glavni kolodvor, odhod z vlakom ob 5.45 jutraj. Vodja Alfred Kralj. Povratek z večernim vlakom. Bratje in sestre, propagirajte izlet med seboj. Nikče naj ne manjka med izletniki. Kdor nima še smučarskega znaka, naj si ga takoj nabavi pri br. Erhartu. Smučarji, sankarji, vsi na ta izlet! Zdravo! Smučki referent.

Smučke tekme mariborske sokolske župe so v nedeljo, 27. t. m. pri Ruški koči. Pričetek ob 9. uri. Izstopna postaja za koroško okrožje je v Rušah. Zrebanje števil na predvečer v Ruški koči.

Sokol Tezno javlja vsem sestram in bratom, da bo letošnji občni zbor v nedeljo, dne 27. t. m. ob pol 15. uri v šoli na Teznu. Sestre, bratje, sokolska dolžnost vas kliče na korporativni zbor. Zdravo!

Smučki referenti mariborskih sokolskih društev se vabijo na sejo v četrtek, dne 24. t. m. ob 18. uri v župni sobi v Narodnem domu. Načelnik.

Sport

Mariborčani na tekmovalstvu za državno in vseslovansko smučsko prvenstvo. Včeraj so odpotovali na Pokljuko, kjer bo vseslovansko in državno tekmovalstvo za smučsko prvenstvo, mariborski smučarji Jurič (MSK), Podbukovšek (ISSK Maribor), Boris Škapin (MSK), Lettner (Rapid) in Berlek (SK Železničar).

Epilog prvenstvene tekme SK Železničar rezerva: SK Svoboda rezerva pred sodiščem. Včeraj se je vršila pred okrajnim sodiščem razprava o znanem incidentu pri prvenstveni tekmi SK Železničar rezerva: SK Svoboda rezerva, ki se je vršila 5. decembra l. l. Kakor znano, je pri tej tekmi igralec Tičar (Svoboda) udaril igralca Urbančiča (Železničar) s pestjo po glavi, da je Urbančič zadobil podpludbe na levem očesu. Urbančič je proti Tičarju vložil tožbo pri sodišču, in sicer zaradi lahke telesne poškodbe. Pri razpravi je zastopnik medklubskega odbora LNP g. Knez izjavil, da se ta primer ne bi smel obravnavati pred sodiščem, ker je za to merodajna Ljubljanska nogometna podzveza. Na prizadevanje sodnika g. dr. Germovška sta se končno Tičar in Urbančič sporazumela in bo Tičar plačal Urbančiču odškodnino 300 Din za poškodbe.

Polovična vožnja z »uverenji« za člane JZSS. Kakor smo obveščeni, je ministrstvo financ razveljavilo odlok števil 66.633/34, s katerim je uvedeno obvezno kolikovanje »uverenji« za polovično vožnjo ter pod števil 103.627/34 obvestilo generalno direkcijo državnih železnic, da se ta »uverenja« kolkujejo samo s 5 Din. Imenujejo se pa »objave« in ne več »uverenja«. S tem se je uporaba železniških ugodnosti, ki so bile zaradi visokega taksiranja v mnogih primerih nemogoče, ugodno rešila.

Prvi rezultati smučskih tekem na Pokljuki. Včeraj se je pričelo vseslovansko smučsko prvenstvo in prvenstvo Jugoslavije, in sicer se je tekmovalo v štafeti 5 krat 10 km. Zaradi odsotnosti Poljakov sta startali samo dve štafeti, in sicer češkoslovaška in jugoslovanska ekipa. Uradni rezultati štafetnega teka so naslednji: 1. Češkoslovaška v postavi Musil, Novak, Kadavy, Barton, Šimunek v času 3:52:37; 2. Jugoslavija v postavi Jakopič, Knap, Bebler, Smolej in Janša v času 4:08:24. Danes ne bo

nobenih tekem, jutri pa bo tek na 18 km, pri katerem bodo tudi startali Mariborčani.

Ocena posameznih tekmovalcev pri prvenstvu MZSK v skokih nepravilna? Že v našem zadnjem poročilu v ponedeljkovi številki smo dvomili o placementu nekaterih tekmovalcev, ki bi si po pokazanem znanju zaslužili boljše mesto. Mariborska zimsko-sportna podzveza doslej še ni izdala zadevnih komunik, kot smo pa izvedeli, se bo ocena za prvenstvo MZSP v skokih podvrгла ponovni kontroli, ker se je baje ugotovila matematična napaka pri seštevanju točk. Baje so se skoki pravilno ocenjevali, le pri seštevanju točk se je pozabila seštevanka... Čudimo se le, da vrhovni sodnik g. Aljančič ni prišel popreje na to napako. Kdo torej odgovarja za to mučno pomoto, ki je razburila naše skakalce. Krivca ne bo težko najti. V bodoče bo pač treba posvetiti pri izbiri sodnikov več pažnje, da se take mučne zadeve, ki so se lansko leto pojavile v Prevaljah in Sv. Lovrencu ter letos v Mariboru, ne bodo več ponavljale. Javnost pa pričakuje čimprejšnjo objavo pravih rezultatov! Kaj pravi k temu sodniška sekcija pri MZSP?

Občni zbor SK Maratona je bil pretekli ponedeljek v dvorani »Zadružne gospodarske banke«. Po poročilih posameznih odsekov je bila izvoljena nova uprava, in sicer: za predsednika inž. Muri, za podpredsednika dr. Meško, za tajnika Jojo Golec, za blagajnika Požnel, za gospodarja pa Novak. Za načelnike posameznih odsekov so bili izvoljeni: za tekoatletsko Janc, za lahkoatletsko Joža Smerdelj, za boksaško Maier, za plavalno Medved, za zimsko-sportno Franc Kramberger, za kolesarsko Štrucelj in za damsko Radulovičeva.

Hvala Bogu.

Ž e n i n: Z vašo hčerko že hodim petnajst let in bi se želel končno z njo poročiti.

T a s t: Hvala Bogu. Že sem menil, da boste za svojo potrpežljivost zahtevali pokojnino.

Prodaj

NOVE SANI
vredne 2000 Din, prodaja za 600 Din kovač Lamišger.
Slovenska ul. 26. 284

Stanovanje

NOVOOPREMLJENO
stanovanje oddam takoj do-
tičenemu, ki odkupi pohištvo.
Nova vas 15. 283

Službo dobi

SPREJMEMO AKVIZITERJA
obiskovalca privatnih strank
za Maribor. Prednost imajo
oni, ki so takega in podobne-
ga posla že vajeni, predvsem
manufakturni. Ponudbe na
upravo pod »Fiksum in pro-
vizija«. 285

Oglašite v „Večerni Jutra“